

**А. Ф. Волобуєв\***,  
доктор юридичних наук, професор,  
професор кафедри кримінально-правових дисциплін,  
Дніпровський державний університет внутрішніх справ  
просп. Науки, 26, м. Дніпро, 49005, Україна  
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9419-7446>  
email: vaf2@ukr.net  
тел.: + 38(068)195-03-42

### Історія статті

Отримано: 13.01.2025

Прийнято: 24.02.2026

Опубліковано: 28.05.2026

## ЛОГІЧНА СТРУКТУРИЗАЦІЯ КРИМІНАЛІСТИКИ

**Анотація.** У статті порушено питання логічного оновлення структури криміналістики відповідно до сучасного розуміння її предмета. Застосовано типовий для висвітлення такої наукознавчої проблеми методологічний інструментарій. Наукова новизна дослідження полягає в обґрунтуванні доцільності поглиблення дискусії з обстоювання ідеї повернення до систематизації криміналістичних знань на основі поділу криміналістики на загальну та особливу частини з переформатуванням уже сформульованих теорій і окремих положень відповідно до сучасного розуміння предмета криміналістики, ґрунтуючись на принципах Європейського кодексу дослідницької доброчесності. Крім того, констатовано, що українські науковці-криміналісти поділилися на дві умовні, без негативного чи позитивного забарвлення, групи. Консервативна дотримується поглядів щодо системи криміналістики, яка почала складатися на межі 30-х рр. минулого століття. Реформаторська обстоює потребу перегляду консервативної парадигми й узгодження структури криміналістики із сучасним розумінням її предмета. Наголошено, що засновник криміналістики Ганс Гросс вирізняв загальну та особливу її частини, а предметом криміналістики вважав вивчення злочинної діяльності (способи, прийоми, хитрощі) і слідчої діяльності (засоби, прийоми, методи). Поділяючи сформульовані дослідником зазначені концептуальні положення, учені європейських країн і далі їх розвивають. У Радянському Союзі в 30-х рр. минулого століття тоталітарна комуністична влада такі ідеї оголосила «буржуазними» і «контрреволюційними». Під страхом репресій учених змусили вилучити з предмета криміналістики вивчення злочинної діяльності (стосувалося й кримінології, яку оголосили «буржуазною псевдонаукою»). Предметом криміналістики визнавалися тільки засоби, прийоми і методи розслідування злочинів. Відповідно складалась і система цієї науки, успадкована у вигляді чотириелементної структури. Практична значущість дослідження полягає в тому, що повернення до ідеї структуризації криміналістики на загальну та особливу частини доводить взаємопов'язаність цієї науки з кримінальним правом (матеріальною галуззю права) і сприяє практичній реалізації його положень у кримінальному провадженні.

**Ключові слова:** об'єкт криміналістики; предмет криміналістики; система криміналістики; злочинна діяльність; слідча діяльність; загальна та особлива частини криміналістики; Ганс Гросс; Європейський кодекс дослідницької доброчесності.

### Вступ

У вітчизняній та іноземній наукознавчій літературі наголошується, що наукове знання відрізняється від позанаукових його видів (буденно-практичного, релігійного, міфологічного тощо) тим, що воно набуто в особливий спосіб, обґрунтовано і системно упорядковано у форму наукової теорії. Крім того, у будь-якій науко-

вій дисципліні знання має бути раціональним, тобто розумним, що зумовлюється нагальними соціальними потребами, а отже – наука набуває вигляду системної соціальної конструкції (Bloor, 1991; Kalambet et al., 2015, s. 4; Bronnikova, 2024). Системність певної галузевої науки визначається структуризацією накопичених знань про її об'єкт і предмет. Для цього розроблено загальнонауковий

\*Відповідальний автор



метод дослідження – аналіз структурний, який полягає у визначенні сталих характеристик ієрархічно упорядкованої системи через виокремлення в ній підсистем та елементів різного рівня, визначення відносин і зв'язків між ними (Tulenkov, 2019, Kvitén 15). Тобто структурність будь-якої галузевої науки означає єдність її складників, що перебувають у закономірному зв'язку між собою.

Наразі в криміналістиці структурованість накопичених нею знань не адекватна структурі її предмета, що, видається, негативно впливає на її розвиток і вирішення визначених завдань (Volobuiev, 2025). Ознаки наявності цієї проблеми обговорювалися в науковому середовищі, у зв'язку з чим українські криміналісти поділилися на дві умовні групи (без негативного чи позитивного забарвлення) – консервативну і реформаторську. Перша група дотримується поглядів щодо системи криміналістики, яка почала складатися на межі 30-х рр. минулого століття, а друга – обстоює необхідність перегляду консервативної парадигми й узгодження структури криміналістики із сучасним розумінням її предмета (Korzh, 2025). У результаті оприлюднення вельми численних публікацій із питань, у яких трапляються окремі сумнівні аргументи, така проблематика доволі актуальна і зумовлює потребу їх аналізування й обґрунтування для підтримання або спростування тієї чи тієї позиції, що й становить мету цієї статті і визначає спектр методів дослідження, характерних для підготовки доробку наукознавчого характеру.

### Матеріали та методи

Вихідним положенням на всіх етапах підготовки статті постало усвідомлення, що зазначена проблематика стосується однієї з наукознавчих проблем криміналістики, яка є важливим рушієм її розвитку (Tishchenko, 2008; Volobuiev, 2019). Розв'язання проблеми структуризації криміналістики потребувало окреслення меж наукового пошуку та застосування комплексу загальнонаукових і спеціальних методів наукового пізнання, які можуть мати вигляд «мозаїки» методів. Зокрема, за допомогою діалектичного та історичного методів пізнання визначено тенденцію в еволюції наукових поглядів щодо предмета криміналістики та його впливу на формування системи цієї науки, а отже схарактеризовано й чинники, які детермінують такий процес. Використовувався й метод логіко-семантичного аналізу для з'ясування змісту понять «наука», «структура», «система». Застосування порівняльного методу дало змогу визначити тенденцію зближення тлумачення згаданих категорій в українському й зарубіжному науковому середовищі. Також цим методом послуговувалися, й аналізуючи трансформацію кримінального

і кримінального процесуального права України та його впливу на формування концептуальних положень криміналістики. Зокрема, це стосувалося визначення спільного для наук кримінально-правового блоку об'єкта дослідження, яким є два взаємно пов'язаних види суспільної діяльності, як-от: 1) кримінальна діяльність (вчинення кримінальних правопорушень); 2) кримінальна процесуальна діяльність (досудове розслідування та судове провадження). Для їх дослідження використовувався метод структурного аналізу, що надавало можливість визначити взаємні зв'язки цих двох видів соціальної діяльності. Саме визначення таких зв'язків слугує основою для формування структури криміналістики, змісту окремих її елементів. Застосовувалися й інші методи формальної логіки (синтез, індукція, дедукція, абстрагування) на всіх етапах підготовки статті. Наприклад, під час опрацювання джерел інформації, що стосувалися понятійно-категоріального апарату, формулювання висновків і пропозицій за темою дослідження.

### Результати й обговорення

У криміналістиці характерним є відокремлене дослідження її предмета і системи (Zhuravel, 2017a; Narozhna, 2023). Водночас визнається, що предмет криміналістики становить її системоутворювальний чинник (Zhuravel, 2017b, s. 138; Yusupov, 2019, s. 79). Але сьогодні традиційна чотиричленна структура криміналістики (загальні теоретичні положення криміналістики, криміналістична техніка, криміналістична тактика, криміналістична методика) вже не відповідає сучасній парадигмі структурності її предмета. Структура предмета криміналістики зумовлена двоєдиною структурою її об'єкта, яким є два пов'язані між собою види суспільної діяльності – вчинення кримінальних правопорушень і розслідування кримінальних правопорушень (що спільний для наук кримінально-правового блоку). Отже, предметом криміналістики є відповідні закономірності, що проявляються в цих видах людської діяльності. Тому видається цілком логічним висновок, що система науки має відзеркалювати структурність її предмета (Volobuiev, 2025). Проте така структурність не проглядається в чотириелементній системі криміналістики. А твердження, що чотиричленна структура перевірена практикою та визнана більшістю наукових криміналістичних шкіл (Korzh, 2025, s. 76, 78), вельми суб'єктивне, що засвідчує історія формування такої системи.

Для аргументації наведеної тези зробимо екскурс в історію формування уявлень про предмет криміналістики та її систему. У цьому контексті найбільший інтерес становить

фундаментальна праця Ганса Гросса “Handbuch für Untersuchungsrichter als System der Kriminalistik” («Керівництво для судових слідчих суддів як система криміналістики» – далі «Керівництво»), що побачила світ у 90-х рр. XIX ст. і неодноразово видавалася в багатьох країнах (Gross, 1908, 2021). Примітне те, що у своєму доробку засновник криміналістики першим запровадив поняття «криміналістика» і «система». Термінологічного визначення предмета криміналістики він не надав, але аналіз змісту згаданого твору дає змогу створити чітке уявлення про нього. Так, автор, з одного боку, відносить до сфери криміналістики дослідження багатьох аспектів діяльності судового слідчого, а з другого – надає характеристику численним ознакам злочинних діянь. Викладені в «Керівництві» положення вчений розподілив на загальну та особливу частини, використовуючи ідею, покладену в основу структуризації кримінального права (Volobuiev, 2024, s. 26–28). Отже, Ганс Гросс розглядав систему криміналістики крізь структуру її предмета, охоплюючи не тільки діяльність слідчого (засоби, прийоми, методи), а й механізм вчинення і приховування злочинів (способи, прийоми і хитрощі злочинців). На двоелементну структуру предмета криміналістики в баченні вченого звертає увагу й болгарський дослідник спадщини фундатора цієї науки (Kunchev, 2021, Hruden 09, s. 91). Варто зазначити, що, ґрунтуючись на наведених концептуальних положеннях криміналістики, Ганс Гросс у статті «Kriminalpsychologische Aufgaben» наголошував на значущості для роботи судового слідчого і знань кримінологічного характеру, які стосувалися вивчення особи злочинця (Nezhurbida, & Skulysh, 2021, Hruden 09, s. 41–42), що предметно зближувало криміналістику не тільки з кримінальним правом, а й із кримінологією.

Поділяючи згадані концептуальні положення, які сформулював Ганс Гросс, учені європейських країн розвивали їх і далі. Механізм злочинної діяльності як елемент предмета криміналістики розглядавсь й у працях радянських криміналістів 20–30-х рр. XX ст., що перебували під впливом ідей Ганса Гросса, Андреаса Вайнгарта, Ганса Шнейкертта, Адольфа Гельвіга та ін. Розвиваючи ці ідеї, вони вважали предметом криміналістики, по-перше, способи вчинення злочинів, професійні особливості та побут злочинців (їхній жаргон, їхні заботони тощо), а по-друге, засоби і прийоми розслідування злочинів, зокрема розшуку та ідентифікації злочинців. Але за «Великого терору» 30–40-х рр. у Радянському Союзі тоталітарна комуністична влада такі ідеї оголосила «буржуазними» і «контрреволюційними». У зв'язку з цим зазначалося, що буржуазні вчені намагаються вивести

певні закономірності розкриття таємниць злочину й замінити дійсно наукові методи розслідування злочинів абстрактними природничо-науковими або логічними поняттями. Після розстрілу 1938 р. професора Герберта Маннса й засудження його однодумців ніхто з науковців уже ніколи не згадував про вивчення злочинності – предметом криміналістики одностайно визнавалися тільки науково-технічні засоби і тактичні прийоми, що застосовуються для розслідування злочинів і запобігання їм (Volobuiev, 2019, s. 10–11). Така ж лиха доля спіткала й низку вчених-кримінологів, що досліджували причини злочинності як соціального явища й обґрунтовували потребу вивчення особи злочинця. Їх обвинуватили в пропаганді «буржуазних» ідей Чезаре Ломброзо, що призвело до закриття кримінологічних кабінетів (інститутів) та оголошення кримінології «буржуазною псевдонаукою» (Vasylevych et al., 2020, s. 34).

Урізане визначення предмета криміналістики як науково-технічних засобів і тактичних прийомів розслідування злочинів зумовило й відповідну структуру цієї науки – спочатку вона містила розділи «Кримінальна техніка» і «Кримінальна тактика» (see more, e.g., Starushkevych, 2022, s. 255). Пізніше додано розділ «Методика розслідування окремих видів злочинів», а згодом «Загальні теоретичні положення криміналістики». Чотиричленна структура криміналістики з деякими термінологічними уточненнями зберігається й дотепер. Водночас з поля зору науковців випала «революційна» ідея 70–80-х рр. минулого століття, що стосувалася предмета криміналістики як певних закономірностей механізму вчинення злочинів, утворення інформації і збирання доказів під час розслідування. Це була кардинальна зміна парадигми предмета криміналістики (Volobuiev, 2019, s. 12–14). А втім, парадоксально, криміналісти нову ідею щодо предмета криміналістики прийняли. Проте належно (логічно) це не вплинуло на перегляд структури криміналістики – вона у свідомості багатьох дослідників залишилася ментальним конструктом, сформованим у 30–40-х рр. минулого століття під тиском тоталітарної комуністичної ідеології.

«Радянську» структуру криміналістики активно обстоюють окремі науковці (Korzh, 2025, s. 75) і не сприймають аргументів тих, хто, помітивши нелогічність чотиричленної системи цієї науки в контексті сучасних підходів до розуміння її об'єкта і предмета, звертав увагу на потребу її вдосконалення (Kuzmichov, & Prokopenko, 2001, s. 3; Skryhaniuk, 2005, s. 40; Tishchenko, 2008, s. 236–237; Tishchenko, & Podobnyi, 2022, s. 16; Volobuiev, 2025). До того ж, згадуючи, що саме Ганс Гросс запровадив поняття «система криміналістики»,

водночас замовчують (e.g., Korzh, 2025, s. 74) його ідею про структурні елементи цієї науки – загальну та особливу частини. Але ж саме ця ідея є платформою для дискусії про систему криміналістики в сучасних умовах. З прихованою іронією називаючи своїх опонентів «реформаторами», В. П. Корж звинувачує їх у штучній зміні системи і предмета криміналістики та руйнуванні теоретичних і методологічних основ цієї науки. Так, авторка зазначає, що нібито А. Ф. Волобуєв запропонував змінити назву розділу «Криміналістична техніка» на «Криміналістична техніка збирання та дослідження слідів злочину», а розділу «Криміналістична тактика» на «Криміналістична тактика збирання і дослідження доказів» (Korzh, 2018, s. 31; 2025, s. 76). Проте в жодній із публікацій зазначеного автора таких пропозицій немає, це є відвертим приписуванням чужих думок і маніпуляцією. Особливий подив викликає звинувачення вчених-криміналістів, інших учених у правовому невігластві та руйнуванні предмета і системи криміналістики, які, на думку В. П. Корж (2018, s. 28; 2025, s. 75, 77, 78), безпідставно дефініцію «злочин» змінили на квазінаукову конструкцію «кримінальне правопорушення». Авторка, убагацькується, ігнорує, що зазначене поняття введено в обіг не зловмисними діями «окремих криміналістів», а в результаті законотворчого процесу. Спірні питання щодо використання в кримінальному і кримінальному процесуальному праві понять «кримінальне правопорушення» і «кримінальний проступок» дійсно є (Dmytruk, 2014; Tatsii et al., 2014; Heaton et al., 2017; Bezginskyi, 2021), але ж вони безпосередньо не перебувають у площині визначення предмета і системи криміналістики. Прикро визнавати, що підміна понять, приписування опонентам неіснуючих тверджень і перекручування фактів становлять характерні прийоми деяких науковців у дискусії, що призводить до представлення аудиторії спірної тези такою, якою вона фактично не є. Видається, що використання такого маніпулятивного механізму, імовірно зумовленого або науковою недобросовісністю, або рівнем наукової кваліфікації їх авторів, порушує окреслені Європейським кодексом доброчесності досліджень (Yevropeiska federatsiia akademii nauk (ALLEA), 2024, *Yevropeyskyi kodeks*; Artyukhov, & Chumachenko, 2025; Slobodianiuk, 2025) принципи доброчесної академічної поведінки, а отже – підриває довіру до наукових публікацій, а то й загалом до науки та науковців із боку суспільства.

#### Висновки

Обстоювання концепцій минулих періодів розвитку криміналістики не завжди є негативним, адже в певних питаннях консерватизм відіграє

досить позитивну роль і становить перешкоду поспішним новаціям, передчасним пропозиціям, нерідко продиктованим гонитвою за формальною новизною. Але, як уявляється, щодо структуризації криміналістики обов'язково потрібно зважати на той трагічний період, коли під загрозою репресій дослідників примушували відмовлятися від дійсно наукової концепції її предмета, яка зближувала криміналістику з іншими науками кримінально-правового блоку. Відповідно зумовлювалося й обмеження в логічній систематизації криміналістичних знань, позначаючись і на напрямках розвитку цієї науки.

Очевидно, що значну роль відіграє й механізм так званої колії (Netudykhata, & Pohromskyi, 2021; Brenner, & zu Jeddeloh, 2024), коли минулий досвід створює для людей звичне і комфортне середовище, яке їм часто не хочеться залишати. Він стимулює людей і далі тлумачити певні речі так, як вони пояснювалися впродовж багатьох років (Horditsa, 2024; Beyer, 2025). Фахівці (e.g., Moshenskyi, 2023, s. 8; Maksymchuk, 2024, Verezen 03) порівнюють ефект колії з хронічною хворобою, яка проявляється в тому, що минула система має здатність змінювати навіть тих людей, які хотіли б змінити систему. Така хронічна хвороба виникає внаслідок сукупності кількох причин і часто передається з покоління в покоління. Отже, видається, що прихильність до чотириелементної структури криміналістики та її обстоювання є проявом симптомів саме такої «хвороби».

Думки автора, висловлені в цій статті, не претендують на остаточну істину, а втім, є запрошенням до дискусії, що триває, критичного оцінювання консервативних і реформаторських поглядів на предмет і систему криміналістики, зважаючи на певні чинники детермінації цього процесу, визначення перспектив подальших досліджень. Зокрема, заслуговують окремого аналізу деякі питання щодо зв'язку структури науки криміналістики і структури навчальної дисципліни «Криміналістика», впливу трансформації нової парадигми на викладання криміналістики і практичне використання криміналістичних знань у кримінальному провадженні.

#### Подяки

Немає.

#### Фінансування

Дослідження не отримувало фінансування.

#### Конфлікт інтересів

Немає.

## References

- [1] Artyukhov, A., & Chumachenko, D. (2025). International organizations in promoting academic integrity in a globalized world: Ukrainian view. *Geopolitics under Globalization*, 6(1), 17–29.  
DOI: [https://doi.org/10.21511/gg.06\(1\).2025.03](https://doi.org/10.21511/gg.06(1).2025.03)
- [2] Beyer, J. (2025). On a branching route: The spectrum of path dependence in policy research. *Review of Policy Research*, 43(1), e70007.  
DOI: <https://doi.org/10.1111/ropr.70007>
- [3] Bezginskyi, B. G. (2021). Subjective Side of the Criminal Offence of Illegal Enrichment. *Scientific Journal of the National Academy of Internal*, 26(4), 17–21.  
DOI: <https://doi.org/10.10.56215/01211214.17>
- [4] Bloor, D. (1991). *Knowledge and Social Imagery* (2nd ed.). University of Chicago Press.  
<https://altexploit.wordpress.com/wp-content/uploads/2017/09/david-bloor-knowledge-and-social-imagery-university-of-chicago-press-1991.pdf>
- [5] Brenner, T., & zu Jeddelloh, S. (2024). Path dependence in an evolving system: a modeling perspective. *Cliometrica*, (18), 1–36.  
DOI: <https://doi.org/10.1007/s11698-023-00266-z>
- [6] Bronnikova, L. V. (2024). Sotsialna obumovlenist naukovooho piznannia ta suchasna nauka [Social conditioning of scientific knowledge and modern science]. *Aktualni problemy filosofii ta sotsiologii*, (51), 27–31 [in Ukrainian].  
DOI: <https://doi.org/10.32782/apfs.v051.2024.5>
- [7] Dmytruk, M. M. (2014). *Kryminalnyi prostupok: pravova pryroda ta oznaky [Criminal offense: legal nature and characteristics]: monohrafiia*. Odesa: Yurydychna literatura [in Ukrainian].  
<http://hdl.handle.net/11300/8595>
- [8] Gross, H. (1908). *Handbuch für Untersuchungsrichter als System der Kriminalistik*. (T. I). München: J. Schweitzer Verlag (Arthur Sellier).  
[https://books.google.com.ua/books?id=BB3ZAAAAMAAJ&printsec=frontcov-er&hl=ru&source=gbs\\_ge\\_summary\\_r&cad=0#v=onepage&q&f=false](https://books.google.com.ua/books?id=BB3ZAAAAMAAJ&printsec=frontcov-er&hl=ru&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false)
- [9] Gross, G. (2021). *Rukovodstvo dlia sudebnykh sledovatelei kak sistema kriminalistiki*. Kiev: Tcentr uchebnoi literatury [in Russian].
- [10] Heaton, P., Mayson, S., & Stevenson, M. (2017). The downstream consequences of misdemeanor pretrial detention. *Stanford Law Review*, (69).  
[https://scholarship.law.upenn.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=3409&context=faculty\\_scholarship](https://scholarship.law.upenn.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=3409&context=faculty_scholarship)
- [11] Horditsa, K. A. (2024). Instytutsiina struktura radianskoj ekonomiky ta yii rol u formuvanni ekonomichnoi spadshchyny Ukrainy [The institutional structure of the Soviet economy and its role in the formation of Ukraine's economic heritage]. *Istoriia narodnoho hospodarstva ta ekonomichnoi dumky Ukrainy*, (57), 328–352 [in Ukrainian].  
DOI: <https://doi.org/10.15407/ingedu2024.57.328>
- [12] Kalambet, S. V., Ivanov, S. V., & Pivniak, Yu. V. (2015). *Metodolohiia naukovykh doslidzhen [Scientific research methodology]: navch. posib*. Dnipropetrovsk: Makovetskyi [in Ukrainian].  
<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2017/10/3-1.pdf>
- [13] Korzh, V. P. (2018). Deiaki diskusiiini pytannia shchodo suchasnoho rozvytku nauky kryminalistyky [Some disputed issues about modern development of criminalistics]. *Kryminalistyka i sudova ekspertyza*, 63(1), 27–36 [in Ukrainian].  
[https://digest.kndise.gov.ua/wp-content/uploads/2025/07/2018\\_63-All.pdf](https://digest.kndise.gov.ua/wp-content/uploads/2025/07/2018_63-All.pdf)
- [14] Korzh, V. P. (2025). Systema kryminalistychnoi nauky: istoriia rozvytku, suchasni pidkhody do yii zminy [The system of forensic science: history of development, modern approaches to its change]. *Kryminalistychnyi visnyk*, 44(2), 74–82 [in Ukrainian].  
DOI: <https://doi.org/10.37025/1992-4437/2025-44-2-74>
- [15] Kunchev, I. K. (2021, Hruden 09). Predmet kriminalistiki v kontekste kontseptcii G. Grossa [The subject of criminology in the context of the concept of H. Gross]. U *Naukovi chytannia pamiaty Hansa Hrossa: zb. tez mizhnar. nauk.-prakt. konf.* (s. 90–101). Chernivtsi: Tekhnodruk [in Russian].  
[https://www.researchgate.net/profile/Christian-Bachhiesl/publication/357434068\\_Christian\\_Bachhiesl\\_Forensic\\_Epistemology\\_According\\_to\\_Hans\\_Gross\\_in\\_Vdovicen\\_Vitalij\\_Anatolijovic\\_ua\\_Red\\_Naukovi\\_citanna\\_pam%27ati\\_Gansa\\_Grossa\\_Zbirnik\\_tez\\_miznarodnoi\\_naukovo-practicnoi\\_konferencii\\_m\\_/links/61cde7e1d4500608167ac8b2/Christian-Bachhiesl-Forensic-Epistemology-According-to-Hans-Gross-in-Vdovicen-Vitalij-Anatolijovic-ua-Red-Naukovi-citanna-pamati-Gansa-Grossa-Zbirnik-tez-miznarodnoi-naukovo-practicnoi-konferencii-m.pdf](https://www.researchgate.net/profile/Christian-Bachhiesl/publication/357434068_Christian_Bachhiesl_Forensic_Epistemology_According_to_Hans_Gross_in_Vdovicen_Vitalij_Anatolijovic_ua_Red_Naukovi_citanna_pam%27ati_Gansa_Grossa_Zbirnik_tez_miznarodnoi_naukovo-prakticnoi_konferencii_m_/links/61cde7e1d4500608167ac8b2/Christian-Bachhiesl-Forensic-Epistemology-According-to-Hans-Gross-in-Vdovicen-Vitalij-Anatolijovic-ua-Red-Naukovi-citanna-pamati-Gansa-Grossa-Zbirnik-tez-miznarodnoi-naukovo-practicnoi-konferencii-m.pdf)
- [16] Kuzmichov, V. S., & Prokopenko, H. I. (2001). *Kryminalistyka [Criminalistics]: navch. posib*. (V. H. Honcharenko, Ye. M. Moiseiev, Red.). Kyiv: Yurinkom Inter [in Ukrainian].
- [17] Maksymchuk, L. (2024, Berezen 03). *Efekt kolii: zalezhnist vid proidenooho shliakhu, – Serhii Moshenskyi*. Fokus.  
<https://focus.ua/uk/ukraine/633984-efekt-koliji-zalezhnist-vid-proydenogo-shlyahu-sergiy-moshenskiy>
- [18] Moshenskyi, S. Z. (2023). Ukrainskyi ahrarnyi kapitalizm Hetmanshchyny: nepodolana ekonomichna peryferiia ta «efekt kolii» (druha polovyna XVII stolittia) [Ukrainian agrarian capitalism of the Hetmanate: «track effect» and economic peripherality (second half of the 17th century)]. *Ekonomika, upravlinnia ta administruvannia*, 1(103), 8–14 [in Ukrainian].  
DOI: [https://doi.org/10.26642/ema-2023-1\(103\)-9-14](https://doi.org/10.26642/ema-2023-1(103)-9-14)
- [19] Narozhna, O. V. (2023). Predmet kryminalistyky: problemy yoho konkretyzatsii ta rozshyrennia [The subject of criminalistics: problems of its specificity and expansion]. *Visnyk Odeskoho natsionalnoho universytetu. Serii: Pravoznavstvo*, 25(2(37)), 15–20 [in Ukrainian].  
DOI: [https://doi.org/10.32782/2304-1587/2023-25-2\(37\)-3](https://doi.org/10.32782/2304-1587/2023-25-2(37)-3)

- [20] Netudykhata, K. L., & Pohromskyi, V. O. (2021). Zastosuvannia kontseptsii "path dependence" v doslidzhenni strukturnoi transformatsii natsionalnoi innovatsiinoi systemy Ukrainy [The path dependence concept application in the study of structural transformation of the Ukraine national innovative system]. *Ekonomichnyi prostir*, (176), 37–42 [in Ukrainian].  
DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/176-5>
- [21] Nezhurbida, S. I., & Skulysh, Ye. D. (2021, Hruden 09). Hans Hross: novi fakty z zhyttia vchenoho u Chernivtsiakh [Hans Gross: new facts from the life of a scientist in Chernivtsi]. U *Naukovi chytannia pamiati Hansa Hrossa: zb. tez mizhnar. nauk.-prakt. konf.* (s. 39–44). Chernivtsi: Tekhnodruk [in Ukrainian].  
[https://www.researchgate.net/profile/Christian-Bachhiesl/publication/357434068\\_Christian\\_Bachhiesl\\_Forensic\\_Epistemology\\_According\\_to\\_Hans\\_Gross\\_in\\_Vdovicen\\_Vitalij\\_Anatolijovic\\_ua\\_Red\\_Naukovi\\_citanna\\_pam%27ati\\_Gansa\\_Grossa\\_Zbirnik\\_tez\\_miznarodnoi\\_naukovo-practicnoi\\_konferencii\\_m\\_/links/61cde7e1d4500608167ac8b2/Christian-Bachhiesl-Forensic-Epistemology-According-to-Hans-Gross-in-Vdovicen-Vitalij-Anatolijovic-ua-Red-Naukovi-citanna-pamati-Gansa-Grossa-Zbirnik-tez-miznarodnoi-naukovo-practicnoi-konferencii-m.pdf](https://www.researchgate.net/profile/Christian-Bachhiesl/publication/357434068_Christian_Bachhiesl_Forensic_Epistemology_According_to_Hans_Gross_in_Vdovicen_Vitalij_Anatolijovic_ua_Red_Naukovi_citanna_pam%27ati_Gansa_Grossa_Zbirnik_tez_miznarodnoi_naukovo-practicnoi_konferencii_m_/links/61cde7e1d4500608167ac8b2/Christian-Bachhiesl-Forensic-Epistemology-According-to-Hans-Gross-in-Vdovicen-Vitalij-Anatolijovic-ua-Red-Naukovi-citanna-pamati-Gansa-Grossa-Zbirnik-tez-miznarodnoi-naukovo-practicnoi-konferencii-m.pdf)
- [22] Skryhaniuk, M. I. (2005). *Kryminalistyka*: pidruchnyk. Kyiv: Atika [in Ukrainian].
- [23] Slobodianiuk, O. (2025). Doslidnytska dobrochesnist: vyznachennia poniattia ta rozrobka instrumentiv otsiniuvannia [Research integrity: definition of the concept and development of assessment tools]. *Visnyk nauky ta osvity*, 7(37), 1636–1649 [in Ukrainian].  
DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-7\(37\)-1636-1649](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-7(37)-1636-1649)
- [24] Starushkevych, A. V. (2022). Rozroblennia metodiv rozsliduvannia zlochyniv u 20-kh rokakh mynuloho stolittia (na prykladi «zahalnoho metodu rozsliduvannia zlochyniv» I. M. Yakymova) [Development of methods for investigating crimes in the 20s of the last century (on the example of the "general method for investigating crimes" by I. M. Yakymov)]. *Kryminalistyka i sudova ekspertyza*, (67), 249–261 [in Ukrainian].  
DOI: <https://doi.org/10.33994/kndise.2022.67.26>
- [25] Tatsii, V., Tiutiuhin, V., Hrodetskyi, Yu., & Baida, A. (2014). Diskusiini pytannia vstanovlennia vidpovidalnosti za prostupok [Discussions about imposing liability for misdemeanour]. *Visnyk Natsionalnoi akademii pravovykh nauk Ukrainy*, 2(77), 122–135 [in Ukrainian].  
<https://visnyk.kh.ua/uk/journals/visnik-naprnu-2-2014r>
- [26] Tishchenko, V. V. (2008). Sistema kriminalistiki: istoriia i sovremennoe sostoiannia [Criminalistics System: history and current state]. *Naukovi pratsi Odeskoj natsionalnoi yurydychnoi akademii*, (VII), 230–238 [in Russian].  
<https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/d3eaa70a-0c2f-4654-a803-1fc0e3547188/content>
- [27] Tishchenko, V. V., & Podobnyi, O. O. (2022). *Kryminalistyka [Criminalistics]: navchalno-metod. posib.* Odesa: Yurydyka [in Ukrainian].  
<https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/27d635b0-3ef7-4509-8680-12739ea5a8e9/content>
- [28] Tulenkov, M. V. (2019, Kvitin 15). *Analiz strukturny u sotsiologii*. Elektronna versiiia «Velykoi ukrainskoi entsyklopedii». [https://vue.gov.ua/Аналіз\\_структурний\\_у\\_соціології](https://vue.gov.ua/Аналіз_структурний_у_соціології)
- [29] Vasylevych, V. V., Dzhezha, O. M., & Siuravchuk, V. H. (2020). Istoriiia stanovlennia kryminologii ta yii suchasnyi stan v Ukraini. U V. V. Cherniei (Zah. Red.), *Kryminologhiia*: pidruchnyk (s. 27–49). Kyiv: Natsionalna akad. vnutr. sprav [in Ukrainian].  
[https://fpk.in.ua/images/biblioteka/4bac\\_pravo/Kryminologhiya-Cherney.pdf](https://fpk.in.ua/images/biblioteka/4bac_pravo/Kryminologhiya-Cherney.pdf)
- [30] Volobuiev, A. F. (2019). *Mekhanizm zlochynu ta yoho zviazok z kontseptualnymy polozhenniamy kryminalistyky [The mechanism of crime and its connection with the conceptual provisions of forensics]: monohrafiia*. Kryvyi Rih: Roman Kozlov [in Ukrainian].
- [31] Volobuiev, A. F. (2024). Predmet i systema kryminalistyky v pohliadakh Hansa Hrossa [Subject and system of criminology in the views of Hans Gross]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Seriiia: Pravo*, 85(4), 24–29 [in Ukrainian].  
DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.85.4.3>
- [32] Volobuiev, A. (2025). Obiekt, predmet i systema kryminalistyky: suchasni uiavlennia i tendentsii [Object, subject and system of forensics: modern ideas and trends]. *Kryminalistyka i sudova ekspertyza*, (70), 77–88 [in Ukrainian].  
DOI: <https://doi.org/10.33994/kndise.2025.70.06>
- [33] Yevropeiska federatsiia akademii nauk (ALLEA). (2024). *Yevropeyskyi kodeks doslidnytskoi dobrochesnosti*. dr.csbc.edu.ua [in Ukrainian].  
<https://dr.csbc.edu.ua/items/4f2c2649-b58b-41d9-99d4-57667597d098>
- [34] Yusupov, V. V. (2019). Predmet kryminalistyky yak systemoutvoriuvalni chynnyk kryminalistychnykh znan [The Subject of Forensics as a System Forming Factor of Forensics Knowledge]. *Yurydychnyi chasopys Natsionalnoi akademii vnutrishnikh sprav*, 2(18), 79–85 [in Ukrainian].  
<https://lawjournal.com.ua/uk/journals/tom-9-2-2019>
- [35] Zhuravel, V. A. (2017a). Obiekt i predmet kryminalistyky [Object and Subject of Criminalistics]. *Visnyk Natsionalnoi akademii pravovykh nauk Ukrainy*, 3(90), 120–132 [in Ukrainian].  
<https://visnyk.kh.ua/uk/journals/visnik-naprnu-3-2017r>
- [36] Zhuravel, V. A. (2017b). Systema kryminalistyky: tradytsiini pidkhody ta novatorski propozyzii [The System of Criminology: Traditional Approaches and Innovative Suggestions]. *Visnyk Natsionalnoi akademii pravovykh nauk Ukrainy*, 2(89), 130–144 [in Ukrainian].  
<https://visnyk.kh.ua/uk/journals/visnik-naprnu-2-2017r>

## Список використаних джерел

- [1] Artyukhov A., Chumachenko D. International organizations in promoting academic integrity in a globalized world: Ukrainian view. *Geopolitics under Globalization*. 2025. No 6(1). P. 17–29.  
DOI: [https://doi.org/10.21511/gg.06\(1\).2025.03](https://doi.org/10.21511/gg.06(1).2025.03)
- [2] Beyer J. On a branching route: The spectrum of path dependence in policy research. *Review of Policy Research*. 2025. No 43(1). Art. e70007.  
DOI: <https://doi.org/10.1111/ropr.70007>
- [3] Bezginskyi B. G. Subjective Side of the Criminal Offence of Illegal Enrichment. *Scientific Journal of the National Academy of Internal*. 2021. No 26(4). P. 17–21.  
DOI: <https://doi.org/10.10.56215/01211214.17>
- [4] Bloor D. Knowledge and Social Imagery. 2nd ed. Chicago ; London : University of Chicago Press, 1991. 203 p.  
URL: <https://altexploit.wordpress.com/wp-content/uploads/2017/09/david-bloor-knowledge-and-social-imagery-university-of-chicago-press-1991.pdf>
- [5] Brenner T., zu Jeddelloh S. Path dependence in an evolving system: a modeling perspective. *Cliometrica*. 2024. No 18. P. 1–36.  
DOI: <https://doi.org/10.1007/s11698-023-00266-z>
- [6] Броннікова Л. В. Соціальна обумовленість наукового пізнання та сучасна наука. *Актуальні проблеми філософії та соціології*. 2024. № 51. С. 27–31.  
DOI: <https://doi.org/10.32782/apfs.v051.2024.5>
- [7] Дмитрук М. М. Кримінальний проступок: правова природа та ознаки : монографія. Одеса : Юрид. літ., 2014. 224 с.  
URL: <http://hdl.handle.net/11300/8595>
- [8] Gross H. Handbuch für Untersuchungsrichter als System der Kriminalistik. München : J. Schweitzer Verlag (Arthur Sellier), 1908. Teil I. 544 s.  
URL: [https://books.google.com.ua/books?id=BB3ZAAAAMAAJ&printsec=frontcov-er&hl=ru&source=gbs\\_ge\\_summy\\_r&cad=0#v=onepage&q&f=false](https://books.google.com.ua/books?id=BB3ZAAAAMAAJ&printsec=frontcov-er&hl=ru&source=gbs_ge_summy_r&cad=0#v=onepage&q&f=false)
- [9] Гросс Г. Руководство для судебных следователей как система криминалистики. Киев : Центр учебной литературы, 2021. 1080 с.
- [10] Heaton P., Mayson S., Stevenson M. The downstream consequences of misdemeanor pretrial detention. *Stanford Law Review*. 2017. No 69.  
URL: [https://scholarship.law.upenn.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=3409&context=faculty\\_scholarship](https://scholarship.law.upenn.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=3409&context=faculty_scholarship)
- [11] Гордіца К. А. Інституційна структура радянської економіки та її роль у формуванні економічної спадщини України. *Історія народного господарства та економічної думки України*. 2024. Вип. 57. С. 328–352.  
DOI: <https://doi.org/10.15407/ingedu2024.57.328>
- [12] Каламбет С. В., Іванов С. В., Півняк Ю. В. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Дніпропетровськ : Маковецький, 2015. 191 с.  
URL: <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2017/10/3-1.pdf>
- [13] Корж В. П. Деякі дискусійні питання щодо сучасного розвитку науки криміналістики. *Криміналістика і судова експертиза*. 2018. № 63. Ч. 1. С. 27–36.  
URL: [https://digest.kndise.gov.ua/wp-content/uploads/2025/07/2018\\_63-All.pdf](https://digest.kndise.gov.ua/wp-content/uploads/2025/07/2018_63-All.pdf)
- [14] Корж В. П. Система криміналістичної науки: історія розвитку, сучасні підходи до її зміни. *Криміналістичний вісник*. 2025. № 44(2). С. 74–82.  
DOI: <https://doi.org/10.37025/1992-4437/2025-44-2-74>
- [15] Кунчев Й. К. Предмет криміналістики в контексті концепції Г. Гросса. *Наукові читання пам'яті Ганса Гросса* : зб. тез міжнар. наук.-практ. конф., Чернівці, 09 груд. 2021 р. / Чернівецький нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці : Технодрук, 2021. С. 90–101.  
URL: [https://www.researchgate.net/profile/Christian-Bachhiesl/publication/357434068\\_Christian\\_Bachhiesl\\_Forensic\\_Epistemology\\_According\\_to\\_Hans\\_Gross\\_in\\_Vdovicen\\_Vitalij\\_Anatolijovic\\_ua\\_Red\\_Naukovi\\_citanna\\_pam%27ati\\_Gansa\\_Grossa\\_Zbirnik\\_tez\\_miznarodnoi\\_naukovo-practicnoi\\_konferencii\\_m\\_/links/61cde7e1d4500608167ac8b2/Christian-Bachhiesl-Forensic-Epistemology-According-to-Hans-Gross-in-Vdovicen-Vitalij-Anatolijovic-ua-Red-Naukovi-citanna-pamati-Gansa-Grossa-Zbirnik-tez-miznarodnoi-naukovo-practicnoi-konferencii-m.pdf](https://www.researchgate.net/profile/Christian-Bachhiesl/publication/357434068_Christian_Bachhiesl_Forensic_Epistemology_According_to_Hans_Gross_in_Vdovicen_Vitalij_Anatolijovic_ua_Red_Naukovi_citanna_pam%27ati_Gansa_Grossa_Zbirnik_tez_miznarodnoi_naukovo-practicnoi_konferencii_m_/links/61cde7e1d4500608167ac8b2/Christian-Bachhiesl-Forensic-Epistemology-According-to-Hans-Gross-in-Vdovicen-Vitalij-Anatolijovic-ua-Red-Naukovi-citanna-pamati-Gansa-Grossa-Zbirnik-tez-miznarodnoi-naukovo-practicnoi-konferencii-m.pdf)
- [16] Кузьмічов В. С., Прокопенко Г. І. Криміналістика : навч. посіб. / за заг. ред. В. Г. Гончаренка, Є. М. Моїсеєва. Київ : Юрінком Інтер, 2001. 366 с.
- [17] Максимчук Л. Ефект колії: залежність від пройденого шляху, – Сергій Мошенський. *Фокус*. (03.03.2024).  
URL: <https://focus.ua/uk/ukraine/633984-efekt-koliji-zalezhnist-vid-proydenogo-shlyahu-sergiy-moshenskiy>
- [18] Мошенський С. З. Український аграрний капіталізм Гетьманщини: неподолана економічна периферійність та «ефект колії» (друга половина XVII століття). *Економіка, управління та адміністрування*. 2023. № 1(103). С. 8–14.  
DOI: [https://doi.org/10.26642/ema-2023-1\(103\)-9-14](https://doi.org/10.26642/ema-2023-1(103)-9-14)
- [19] Нарожна О. В. Предмет криміналістики: проблеми його конкретизації та розширення. *Вісник Одеського національного університету. Серія : Правознавство*. 2023. Т. 25. Вип. 2(37). С. 15–20.  
DOI: [https://doi.org/10.32782/2304-1587/2023-25-2\(37\)-3](https://doi.org/10.32782/2304-1587/2023-25-2(37)-3)
- [20] Нетудихата К. Л., Погромський В. О. Застосування концепції “path dependence” в дослідженні структурної трансформації національної інноваційної системи України. *Економічний простір*. 2021. № 176. С. 37–42.  
DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/176-5>
- [21] Нежурбіда С. І., Скулиш Є. Д. Ганс Гросс: нові факти з життя вченого у Чернівцях. *Наукові читання пам'яті*

Ганса Гросса : зб. тез міжнар. наук.-практ. конф., Чернівці, 09 грудня 2021 р. / Чернівецький нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці : Технодрук, 2021. С. 39–44.

URL: [https://www.researchgate.net/profile/Christian-Bachhiesl/publication/357434068\\_Christian\\_Bachhiesl\\_Forensic\\_Epistemology\\_According\\_to\\_Hans\\_Gross\\_in\\_Vdovicen\\_Vitalij\\_Anatolijovic\\_ua\\_Red\\_Naukovi\\_citanna\\_pam%27ati\\_Gansa\\_Grossa\\_Zbirnik\\_tez\\_miznarodnoi\\_naukovo-practicnoi\\_konferencii\\_m\\_/links/61cde7e1d4500608167ac8b2/Christian-Bachhiesl-Forensic-Epistemology-According-to-Hans-Gross-in-Vdovicen-Vitalij-Anatolijovic-ua-Red-Naukovi-citanna-pamati-Gansa-Grossa-Zbirnik-tez-miznarodnoi-naukovo-practicnoi-konferencii-m.pdf](https://www.researchgate.net/profile/Christian-Bachhiesl/publication/357434068_Christian_Bachhiesl_Forensic_Epistemology_According_to_Hans_Gross_in_Vdovicen_Vitalij_Anatolijovic_ua_Red_Naukovi_citanna_pam%27ati_Gansa_Grossa_Zbirnik_tez_miznarodnoi_naukovo-practicnoi_konferencii_m_/links/61cde7e1d4500608167ac8b2/Christian-Bachhiesl-Forensic-Epistemology-According-to-Hans-Gross-in-Vdovicen-Vitalij-Anatolijovic-ua-Red-Naukovi-citanna-pamati-Gansa-Grossa-Zbirnik-tez-miznarodnoi-naukovo-practicnoi-konferencii-m.pdf)

- [22] Скриганюк М. І. Криміналістика : підручник. Київ : Атіка, 2005. 496 с.
- [23] Слободянюк О. Дослідницька доброчесність: визначення поняття та розробка інструментів оцінювання. *Вісник науки та освіти*. 2025. № 7(37). С. 1636–1649.  
DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-7\(37\)-1636-1649](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-7(37)-1636-1649)
- [24] Старушкевич А. В. Розроблення методів розслідування злочинів у 20-х роках минулого століття (на прикладі «загального методу розслідування злочинів» І. М. Якимова). *Криміналістика і судова експертиза*. 2022. Вип. 67. С. 249–261.  
DOI: <https://doi.org/10.33994/kndise.2022.67.26>
- [25] Тацій В., Тютюгін В., Гродецький Ю., Байда А. Дискусійні питання встановлення відповідальності за проступок. *Вісник Національної академії правових наук України*. 2014. № 2(77). С. 122–135.  
URL: <https://visnyk.kh.ua/uk/journals/visnik-naprrnu-2-2014r>
- [26] Тищенко В. В. Система криміналістики: история и современное состояние. *Наукові праці Одеської національної юридичної академії*. 2008. Т. VII. С. 230–238.  
URL: <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/d3eaa70a-0c2f-4654-a803-1fc0e3547188/content>
- [27] Тищенко В. В., Подобний О. О. Криміналістика : навч.-метод. посіб. Одеса : Юридика, 2022. 236 с.  
URL: <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/27d635b0-3ef7-4509-8680-12739ea5a8e9/content>
- [28] Туленков М. В. Аналіз структурний у соціології. *Електронна версія «Великої української енциклопедії»* (15.04.2019).  
URL: [https://vue.gov.ua/Аналіз\\_структурний\\_у\\_соціології](https://vue.gov.ua/Аналіз_структурний_у_соціології)
- [29] Василевич В. В., Джужа О. М., Сюравич В. Г. Історія становлення кримінології та її сучасний стан в Україні. *Кримінологія : підручник / за заг. ред. В. В. Чернея ; за наук. ред. О. М. Джужі*. Київ : Національна акад. внутр. справ, 2020. С. 27–49.  
URL: [https://fpk.in.ua/images/biblioteka/4bac\\_pravo/Kryminolohiya-Cherney.pdf](https://fpk.in.ua/images/biblioteka/4bac_pravo/Kryminolohiya-Cherney.pdf)
- [30] Волобуєв А. Ф. Механізм злочину та його зв'язок з концептуальними положеннями криміналістики : монографія. Кривий Ріг : Роман Козлов, 2019. 122 с.
- [31] Волобуєв А. Ф. Предмет і система криміналістики в поглядах Ганса Гросса. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право*. 2024. № 85(4). С. 24–29.  
DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.85.4.3>
- [32] Волобуєв А. Об'єкт, предмет і система криміналістики: сучасні уявлення і тенденції. *Криміналістика і судова експертиза*. 2025. № 70. С. 77–88.  
DOI: <https://doi.org/10.33994/kndise.2025.70.06>
- [33] Європейська федерація академії наук (ALLEA). Європейський кодекс дослідницької доброчесності. 2024. *dr.csbc.edu.ua*.  
URL: <https://dr.csbc.edu.ua/items/4f2c2649-b58b-41d9-99d4-57667597d098>
- [34] Юсупов В. В. Предмет криміналістики як системоутворювальний чинник криміналістичних знань. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. 2019. № 2(18). С. 79–85.  
URL: <https://lawjournal.com.ua/uk/journals/tom-9-2-2019>
- [35] Журавель В. А. Об'єкт і предмет криміналістики. *Вісник Національної академії правових наук України*. 2017. № 3(90). С. 120–132.  
URL: <https://visnyk.kh.ua/uk/journals/visnik-naprrnu-3-2017r>
- [36] Журавель В. А. Система криміналістики: традиційні підходи та новаторські пропозиції. *Вісник Національної академії правових наук України*. 2017. № 2(89). С. 130–144.  
URL: <https://visnyk.kh.ua/uk/journals/visnik-naprrnu-2-2017r>

**A. Volobuiev,**

*Dr. Sc. (Law), Professor,*

*Professor of the department of criminal law disciplines,*

*Dnipro State University of Internal Affairs*

26 Nauky Av., Dnipro, 49005, Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9419-7446>

email: vaf2@ukr.net

phone: + 38(068)195-03-42

## LOGICAL STRUCTURING OF FORENSIC SCIENCE

**Abstract.** The article addresses the issue of logically updating the structure of forensic science in accordance with the modern understanding of its subject. A methodological toolkit typical for highlighting such a scientific problem has been applied. The scientific novelty of the research lies in justifying the feasibility of deepening the discussion in support of the idea of returning to the systematization of forensic science knowledge based on the division them into general and special parts, with the reformatting of already formulated theories and individual provisions in accordance with the modern understanding of the subject of forensic science, based on the principles of the European Code of Research Integrity. In addition, it was noted that Ukrainian forensic scientists have divided into two conditional groups, without negative or positive connotations. The conservative group adheres to the views on the system of criminology that began to take shape in the late 1930s of the last century. The reformist group advocates the need to reconsider the conservative paradigm and align the structure of forensic science with the contemporary understanding of its subject. It is emphasized that the founder of forensic science, Hans Gross, distinguished between its general and special parts, and considered the subject of forensic science to be the study of criminal activity (methods, techniques, tricks) and investigative activity (means, techniques, methods). By sharing the conceptual provisions formulated by the researcher, scholars in European countries continue to develop them. In the Soviet Union in the 1930s, the totalitarian communist authorities declared such ideas “bourgeois” and “counterrevolutionary”. Under the threat of repression, scientists were forced to remove the study of criminal activity from the subject of forensic science (this also applied to criminology, which was declared a “bourgeois pseudoscience”). Only the means, techniques, and methods of investigating crimes were recognized as the subject of forensic science. Accordingly, the system of this science was also formed, inherited in the form of a four-element structure. The practical significance of the research lies in the fact that the return to the idea of structuring forensic science into general and special parts demonstrates the interconnectedness of this science with criminal law (the material branch of law) and contributes to the practical implementation of its provisions in criminal proceedings.

**Keywords:** object of forensic science; subject of forensic science; system of forensic science; criminal activity; investigative activity; general and special parts of forensic science; Hans Gross; European Code of Research Integrity.